

Ir. Lely
Lyceum

Examenreglement

Schooljaar: 2018-2019

VOORWOORD

Het college van bestuur, hierna genoemd het bevoegd gezag, heeft op 28 september 2018 het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting vastgesteld voor het schooljaar 2018-2019.

In het examenreglement staan de regels ten aanzien van het schoolexamen en het centraal examen.

In het PTA staan per vak en per periode welke onderdelen van het examenprogramma worden getoetst. Bij elk afzonderlijk schoolexamen staan de periode van afname, de duur, de weegfactor en een beschrijving van de inhoud van de toets vermeld en of het een herkansbare toets betreft.

Dit PTA geldt alleen voor het schooljaar 2018-2019. Aan voorgaande PTA's kunnen geen rechten meer ontleend worden.

Het is van belang dat de kandidaten het PTA per vak goed doornemen. Daarin staan immers de toetsen die zij moeten afleggen. Verder adviseer ik de kandidaten kennis te nemen van alle regels in het examenreglement.

Ik wens de examenkandidaten mede namens de conrector, coördinatoren en alle examinatoren veel succes op weg naar het behalen van het eindexamen.

Drs. J. Rijlaarsdam
Rector-bestuurder

INHOUD

Examenreglement	blz.
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	4
Hoofdstuk II Inhoud van het examen	8
Hoofdstuk III Het schoolexamen	9
Hoofdstuk IV Centraal examen en rekentoets.....	18
Hoofdstuk V Uitslag, herkansing, diplomering	23
Hoofdstuk VI Overige bepalingen.....	29
Bijlage overzicht data afname schoolexamen en herkansingen.....	31

Examenreglement

HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

art. 1 Examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting vast, die in elk geval betrekking hebben op de schooljaren waarin examens worden afgenomen.
2. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting toegezonden worden aan de inspectie en dat ze beschikbaar worden gesteld aan iedere kandidaat.

art. 2 Inhoud van het Examenreglement

1. Het Examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit VWO-HAVO-VMBO.
2. In alle gevallen waarin het Reglement niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
3. In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met het Eindexamenbesluit prevaleert het Eindexamenbesluit.
4. De begrippen in dit reglement zijn als volgt bepaald:
 - “bevoegd gezag”: het college van bestuur van de stichting;
 - “secretaris”: personeelslid belast met de gedelegeerde verantwoordelijkheid van de administratie van het eindexamen;
 - “conrector”: lid van de schoolleiding belast met de gedelegeerde verantwoordelijkheid van het onderwijs in een afdeling
 - “college van bestuur” – het bevoegd gezag;
 - “commissie van beroep” – commissie waarbij een kandidaat of ingeval van minderjarigheid zijn ouders/verzorgers in beroep kunnen gaan tegen door het bevoegd gezag genomen beslissingen;
 - “examinator”: de docent die belast is met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt is examinator in dat jaar;
 - “S.E.”: schoolexamen;
 - “PTA”: Programma van Toetsing en Afsluiting;
 - “C.S.E.”: centraal schriftelijk eindexamen
 - “C.P.E.”: centraal praktijk examen
 - “C.S.P.E.”: centraal schriftelijk praktijk examen;
 - “C.E.”: het centraal examen bestaande uit C.S.E., C.P.E. en C.S.P.E.
 - “de rekentoets”: rekentoets als bedoeld in artikel 29, vijfde lid

- “vakken”: vakken, beroepsgerichte programma’s;
- “sectorwerkstuk”: het in artikel 5 bedoelde sectorwerkstuk;
- “profielwerkstuk” het in artikel 5 genoemde profielwerkstuk;
- “toets”: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- “herkansing”: het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
- “kandidaat”: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.

art. 3 Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Een kandidaat kan in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handlingsdelen heeft afgerond.

art. 4 Afnemen eindexamen

1. De examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. Het bevoegd gezag wijst een personeelslid aan tot secretaris van het eindexamen.
3. De eindexamencommissie bestaat uit:
 - de voorzitter: het bevoegd gezag,
 - de secretaris: het aangewezen personeelslid,
 - de leden: de examinatoren, de docenten die lesgeven aan de examenkandidaten.
4. De kandidaat wendt zich tot de secretaris van de eindexamencommissie voor:
 - algemene informatie over het examen
 - aanvragen vrijstelling
 - verzoeken om herkansing schoolexamen
 - verzoeken om herkansing centraal examen
 - inzage in examenwerk
 - verklaringen over een afgelegd examen
 - verzoeken om afwijking van de wijze van examineren
 - verzoeken om spreiding van het examen.

art. 5 Indeling eindexamen; sectorwerkstuk; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen van het VMBO van de theoretische en de gemengde leerweg omvat mede een profielwerkstuk (voorheen sectorwerkstuk). Het schoolexamen van het HAVO en het VWO omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, al dan niet inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

art. 6 Onregelmatigheden

1. Het bevoegd gezag kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige reden afwezig is.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c) het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door het bevoegd gezag aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort het bevoegd gezag de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Het bevoegd gezag deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 7. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

art. 7 Beroep

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van het bevoegd gezag in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Deze commissie bestaat uit drie leden, te weten een corrector, een door en uit de oudergeleding voorgedragen ouder en een door de PMR voorgedragen docent die geen lid is van de eindexamen-commissie. De corrector is voorzitter van de commissie van beroep.
Het postadres van de commissie is:
De Commissie van Beroep, Ravenswaaipad 3, 1106 AW Amsterdam.
2. De voorzitter van de commissie bepaalt de werkwijze van de commissie. Het beroep moet binnen drie dagen nadat de beslissing van het bevoegd gezag schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep worden ingesteld. Een afschrift van het beroepsschrift dient te worden gezonden aan het bevoegd gezag. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in gelegenheid zal worden gesteld het schoolexamen, de rekentoets of centraal examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in artikel 6 lid 2d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
3. Indien een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van het schoolexamen c.q. het centraal examen of een gedeelte daarvan dan is hij gerechtigd- hangende de uitspraak van de commissie van beroep – aan nog volgende zittingen van het schoolonderzoek of het centraal examen deel te nemen.

art. 8 Vertrouwelijkheid

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

HOOFDSTUK II: INHOUD VAN HET EINDEXAMEN

art. 9 Examenprogramma

1. De Minister van OC&W stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak,
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
 - c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor zover het betreft leerwegen in het VMBO kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.

art. 10 Keuze van eindexamenvakken

1. De kandidaten kiezen, met in achtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen.

art. 11 Eindexamenonderdelen

1. Het eindexamen VMBO omvat:
 - a) de vakken van het gemeenschappelijk deel
 - b) de vakken en (voor VMBO-K) het beroepsgericht programma van het profieldeel
 - c) vakken van het vrije deel
 - d) de rekentoets
2. Het eindexamen HAVO en het eindexamen VWO omvatten elk:
 - a) de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel
 - b) de vakken van het profieldeel van een van de profielen, waaronder tevens is begrepen een profielwerkstuk
 - c) de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel
 - d) de rekentoets

HOOFDSTUK III: HET SCHOOLEXAMEN

art. 12 Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen voor ieder vak aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het centraal examen. Het bevoegd gezag kan in afwijking van de laatste volzin een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak. In afwijking van de laatste volzin geldt voor het VMBO dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum gelegen na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld. Het bevoegd gezag dat afwijkt van de tweede volzin, zendt de met het schoolexamen en het sectorwerkstuk behaalde resultaten zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).
2. Het schoolexamen voor elk vak bestaat uit het afnemen van één of meer toetsen. Handelingsdelen kunnen deel uitmaken van het schoolexamen. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen kunnen toetsweken worden georganiseerd.
3. De herkansingsregeling is opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.
4. Als een kandidaat het schoolexamen voor één of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt de kandidaat uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.
5. Het werken aan het profielwerkstuk kan al begonnen worden in het voorexamenjaar.

art. 13 Het examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het VMBO omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

art. 14 Beheer examendossier

De verantwoording voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de conrector is gedelegeerd verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van een overzicht van de gevolgde vakken met de bijbehorende studielast
- de docent Nederlands en Moderne Vreemde Talen is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van zijn vak
- de docent Nederlands is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen
- de leerlingen beheren zelf “ontwerpen” en “werkstukken”.

art. 15 Mededeling cijfers schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt het bevoegd gezag aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a) welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b) de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c) de beoordeling van het profielwerkstuk.

art . 16 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het eindcijfer voor het schoolexamen per vak is het gewogen gemiddelde van de cijfers behaald volgens het PTA. Het gewicht is aangegeven bij de vakspecifieke informatie die in het PTA is opgenomen. Indien het gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is (6,45 wordt 6,5 en 6,44 wordt 6,4). Bij de vakken die onderdeel uitmaken van het combinatiecijfer en bij Spaans elementair wordt afgerond op basis van één decimaal (6,45 wordt 6,4, eindcijfer 6).
4. In afwijking van het eerste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg.

5. In afwijking van het vierde lid, geldt voor de leerlingen die in schooljaar 2017-2018 in 4 HAVO en 4 VWO zijn begonnen met het schoolexamenprogramma, dat het vak culturele en kunstzinnige vorming (CKV) beoordeeld wordt met een cijfer. Voor deze leerlingen maakt het vak CKV deel uit van het combinatiecijfer.
- Voor de doublanten in 4 HAVO, die het vak CKV in schooljaar 2016- 2017 hebben afgesloten met de beoordeling «voldoende» of «goed», geldt de volgende overgangsregeling:
- wanneer de leerling het vak heeft afgesloten met «voldoende», wordt dit gelijk gesteld aan eindcijfer 6.
 - wanneer de leerling het vak heeft afgesloten met «goed», wordt dit gelijk gesteld aan eindcijfer 8.
- Voor de doublanten in 5 VWO, die het vak CKV in schooljaar 2017- 2018 hebben afgesloten met de beoordeling «voldoende» of «goed», geldt de volgende overgangsregeling:
- wanneer de leerling het vak heeft afgesloten met «voldoende», wordt dit gelijk gesteld aan eindcijfer 6.
 - wanneer de leerling het vak heeft afgesloten met «goed», wordt dit gelijk gesteld aan eindcijfer 8.
6. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in de theoretische leerweg van het VMBO beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier.
7. Voor HAVO/VWO geldt dat voor de uitslagbepaling de cijfers voor de becijferde kleine vakken rekenkundig worden gemiddeld in het zogeheten combinatiecijfer. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee. Op het VWO gaat het bij de uitslagbepaling in 2019 om de vakken algemene natuurwetenschappen, maatschappijleer en om het profielwerkstuk. Op de HAVO gaat het om CKV, maatschappijleer en het profielwerkstuk.
- Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,50 wordt dus een 6 en 5,45 wordt een 5.
- Voor toetsen of opdrachten uit het handelingsdeel kan worden volstaan met aftekening indien de opdracht 'naar behoren' is afgerond.
8. In afwijking van het zevende lid, geldt voor de leerlingen die in schooljaar 2017-2018 in 4 VWO zijn gestart met het schoolexamenprogramma, dat het vak algemene natuurwetenschappen (ANW) geen onderdeel meer uitmaakt van het combinatiecijfer. Voor hen geldt dat het combinatiecijfer zal bestaan uit culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Voor hen geldt dat het vak CKV met ingang van schooljaar 2017-2018 wordt beoordeeld aan de hand van cijfers.
9. Voordat aan DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) de definitieve eindcijfers van het schoolexamen worden verstrekt, worden de eindcijfers door de kandidaat gecontroleerd. De kandidaat tekent voor akkoord. Hierna is geen wijziging van de cijfers meer mogelijk.

art. 17 Verhinderings

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van het bevoegd gezag, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden

voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, stelt het bevoegd gezag een nieuw tijdstip ter afronding van het schoolexamen vast. In dit geval mag de kandidaat geen centraal examen doen in het desbetreffende vak of de desbetreffende vakken gedurende het eerste tijdvak van het centraal examen, maar wel in de andere vakken of het andere vak. Indien de kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van het bevoegd gezag, is verhinderd het schoolexamen tijdig vóór de aanvang van het tweede tijdvak van het centraal examen af te sluiten, mag hij geen centraal examen doen in het desbetreffende vak of de desbetreffende vakken gedurende het tweede tijdvak van het centraal examen.

2. Alle kandidaten zijn verplicht alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat, die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk I artikel 6 van toepassing.
3. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen dat in een toets-week wordt afgenomen (codes 10, 20, 30, 40 of 50 uit het P.T.A), stelt hij of in geval van minderjarigheid zijn wettelijke vertegenwoordiger het bevoegd gezag, zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. Achteraf dient tevens het formulier “afwezigheid toets” ingevuld te worden en uiterlijk de volgende dag ingeleverd te worden bij de coördinator. Dit formulier is te downloaden via de website van school. Voor de toetsen die niet in een toets-week worden afgenomen (de zogenaamde tussentijdse toetsen met andere codes dan 10, 20, 30, 40 of 50) geldt dezelfde afmeldingsprocedure met dien verstande dat hiervoor achteraf geen formulier “afwezigheid toets” ingeleverd hoeft te worden. Bij een geldige afmelding van een tussentijdse toets kan de toets worden ingehaald. De leerling maakt hiervoor zelf een afspraak met de examinerator.
4. Indien het bevoegd gezag de afwezigheid van de kandidaat bij een onderdeel van het schoolexamen dat in een toets-week wordt afgenomen, accepteert volgens de regels van dit reglement, wordt de kandidaat naar het tijdstip van de herkansing verwezen. Het onderdeel (vak) dat ingehaald wordt, kan derhalve niet worden herkanst. Het recht op herkansing van een ander onderdeel (vak), dan het onderdeel dat ingehaald wordt, blijft.
5. Het bevoegd gezag kan de mogelijkheid onderzoeken om de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan behoefaan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen te worden toegestaan.
6. Indien het bevoegd gezag overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel en verwijst de kandidaat naar het tijdstip van de herkansing; hij stelt de betrokken examinerator hiervan in kennis en deelt in overleg met de examinerator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft het bevoegd gezag het recht een medische verklaring te verlangen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen.
7. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in de eerste volzin van de eerste alinea niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de

onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent het bevoegd gezag het verlangde uitstel niet.

8. Indien het bevoegd gezag niet kan besluiten tot het verlenen van uitstel, voor andere gevallen dan hierboven genoemd, beslist de eindexamencommissie van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort bij meerderheid van stemmen over de vraag, of aan de kandidaat het verlangde uitstel toegestaan wordt; alsmede over de vraag, waar en wanneer het betreffende onderdeel van het schoolexamen alsnog dient afgelegd te worden. Bij staken der stemmen beslist de eindexamencommissie in het voordeel van de kandidaat.
9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het afnamelokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met het bevoegd gezag of de secretaris van het examen, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met het bevoegd gezag op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting. Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
10. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan een examinerator in overleg met de betrokken kandidaat en de secretaris van het eindexamen een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
11. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
12. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer één wordt toegekend indien een kandidaat met niet geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
13. Technische mankementen (defecte printers) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, gelden in de regel niet als excuus voor het te laat inleveren.

art. 18 Tijdsafbakening (onderdeel van het) schoolexamen

1. Een kandidaat die meer dan 30 minuten te laat komt bij een onderdeel van het schoolexamen heeft geen toegang tot het onderdeel van een schoolexamen en wordt verwezen naar de herkansing.
2. Een kandidaat mag bij een onderdeel van een schoolexamen de zaal of het lokaal niet binnen 60 minuten na aanvang van het onderdeel van een schoolexamen verlaten, tenzij het onderdeel van het SE korter duurt, dan geldt de totale duur van het onderdeel.
3. Een kandidaat die meer dan 30 minuten te laat komt bij een herkansing van het schoolexamen heeft geen toegang tot het schoolexamen. Er wordt geen cijfer toegekend, doch het schoolexamen wordt als gemaakt werk beschouwd.

art. 19 Mondeling en praktisch schoolexamen

Indien en voor zover een onderdeel van het schoolexamen in een vak op mondelinge of praktische wijze plaatsvindt, kan dit geschieden in aanwezigheid van andere docenten, technische onderwijsassistenten van de school en/of andere kandidaten, die in hetzelfde vak schoolexamen afleggen. In plaats van de aanwezigheid van een tweede docent kan ervoor gekozen worden om een mondeling examen op te nemen.

art. 20 Geschil over een beoordeling bij een onderdeel van het schoolexamen

1. Indien bij een onderdeel van het schoolexamen, door welke oorzaak dan ook, een geschil ontstaat over een toegekend cijfer, kan zowel de kandidaat als de examinerator dit geschil voorleggen aan de coördinator en wel binnen een periode van 5 werkdagen, nadat het cijfer bekend is gemaakt en/of de toets is besproken.
2. Alvorens een beslissing wordt genomen, hoort de coördinator de direct betrokkene(n), daartoe behorend in geval van minderjarigheid van de kandidaat diens ouders en/of verzorgers. De coördinator deelt zijn beslissing mede aan de betrokkene(n), mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling moet worden gewezen op het bepaalde in het derde lid.
3. De betrokkene(n) kan/kunnen tegen een beslissing van de coördinator schriftelijk in beroep gaan bij het bevoegd gezag, binnen een termijn van drie dagen. Het bevoegd gezag deelt zijn beslissing binnen een termijn van veertien dagen mee aan betrokkene(n).
4. Na elke toets-week ontvangt de kandidaat een lijst met resultaten van de toetsen. Een kandidaat kan na uitreiking van de lijst binnen 5 werkdagen bezwaar aantekenen volgens artikel 20.1. Na de periode van 5 werkdagen worden bezwaren niet meer in behandeling genomen.

art. 21 Herkansing toetsen schoolexamen

1. Iedere kandidaat heeft het recht om opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan toetsen van het schoolexamen die worden beoordeeld door middel van een cijfer. Herkansingstoetsen hebben in beginsel dezelfde vorm, duur en zwaarte als de oorspronkelijke toetsen. In het PTA staat per vak aangegeven of een toets wel of niet herkansbaar is.
2. Kandidaten mogen per periode één herkansbare PTA-toets herkansen op de in de bijlage *Overzicht data afname schoolexamen en herkansingen* aangegeven data.
3. Indien de kandidaat tengevolge van een van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is aan de desbetreffende toets deel te nemen, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 17 van het examenreglement inzake verhindering, kan de kandidaat ter beoordeling van het bevoegd gezag, in de gelegenheid worden gesteld een vervangende toets te maken.
4. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag besluiten het aantal toetsen waaraan alsnog dan wel opnieuw kan worden deelgenomen,

- op te hogen.
5. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief cijfer voor die toets.
 6. Het recht van herkansing kan ingetrokken worden ingeval van ongeoorloofd verzuim.
 7. De kandidaten die aan een herkansing wensen deel te nemen, moeten zich daarvoor schriftelijk aanmelden middels het daarvoor bestemde herkansingsformulier vóór de daarop vermelde deadline. Bij overschrijding van deze deadline verliest de kandidaat het recht van herkansing.
 8. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat voor één of meer vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen, het schoolexamen opnieuw kan afleggen, indien de kandidaat een eindcijfer heeft behaald lager dan een 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.

art. 22 Afronding examendossier

Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien:

het profielwerkstuk is beoordeeld met “voldoende” of “goed” (alleen voor VMBO TL) en de vakken CKV (voor VMBO en VWO) en Lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld met “voldoende” of “goed” en de praktische opdrachten en toetsen van de vakken uit het algemeen gedeelte, het profieldeel en het vrije deel als aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en alle handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken naar behoren zijn afgerond (beoordeeld met “voldoende” of “goed”).

Als de betrokken conrector vaststelt dat het examendossier in het eindexamenjaar niet tijdig vóór het centraal examen is afgerond, mag de kandidaat niet deelnemen aan het centraal examen. Voor het schooljaar 2018-2019 is deze deadline vastgesteld op 10 april 2019.

art. 23 Termijnen van inlevering van opdrachten of ander werk

1. De kandidaat moet zich strikt houden aan door de vakdocent of vaksectie vastgelegde data en afspraken voor (voortgangs-)controle of voor het inleveren van profiel- of sectorwerkstuk, verslagen, handelingsdelen, praktische opdrachten of het houden van presentaties.
2. De conrector kan aanvullende regels stellen, die gelden bij overschrijding van vastgelegde data van inlevering.
3. Indien een handelingsdeel naar behoren gedaan moet zijn voordat er deelgenomen kan worden aan een toets en dit niet het geval is, kan de conrector de kandidaat verplichten dit handelingsdeel onder schooltijd af te maken. De hierdoor gemiste lessen kunnen aangemerkt worden als ongeoorloofd verzuim, zulks ter beoordeling van de conrector.

art. 24 Hulpmiddelen en regels tijdens afname schoolexamen

1. De examinerator geeft op een schriftelijke toets aan welke hulpmiddelen (boeken, tabellen, elektronische rekenapparatuur en dergelijke) zijn voorgeschreven of toegelaten. Een toezichthouder mag hier niet van afwijken.
2. Kandidaten mogen in het afnamelokaal uitsluitend gebruiksvoorwerpen, apparatuur en hulpmiddelen bij zich hebben, die voor de toetsen zijn voorgeschreven of toegelaten.
3. Mobieltjes en geluidsapparatuur en/of andere apparatuur waarmee draadloos contact mogelijk is, zijn in het afnamelokaal niet toegestaan, tenzij dit door het bevoegd gezag anders is bepaald. Tevens mogen kandidaten in het afnamelokaal geen horloge bij zich hebben. In ieder afnamelokaal is een klok aanwezig.
4. Kandidaten mogen hulpmiddelen niet onderling uitwisselen, tenzij met uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder. Indien blijkt dat hiermee informatie tussen kandidaten wordt uitgewisseld is er sprake van een onregelmatigheid van zowel de gevende als ontvangende kandidaat.
5. Toegelaten hulpmiddelen kunnen worden gecontroleerd of kunnen door de school ter beschikking worden gesteld. De kandidaat moet ervoor zorg dragen dat in die hulpmiddelen niets is toegevoegd of bijgeschreven, tenzij dit uitdrukkelijk en vooraf door de school is toegestaan.
6. Kandidaten dienen tassen en jassen in het afnamelokaal op de daartoe aangewezen plek te plaatsen.

art. 25 Slotbepalingen schoolexamen

1. Kandidaten die doubleren in het voorexamenjaar en kandidaten die in het eindexamenjaar gezakt zijn, kunnen vrijstelling krijgen voor onderdelen van het schoolexamen, die zij voldoende of naar behoren hebben afgerond, zulks ter beoordeling van de corrector. Het betreft hier uitsluitend de vakken CKV, ANW, maatschappijleer en Spaans-elementair.
2. In gevallen waar de regeling schoolexamen niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
3. Het bevoegd gezag kan zijn bevoegdheden delegeren aan de corrector.

HOOFDSTUK IV: CENTRAAL EXAMEN EN REKENTOETS

art. 26 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen in het laatste leerjaar.
2. Het centraal examen kent drie tijdvakken; het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
3. Het examenrooster wordt separaat verstrekt.

art. 27 Regels omtrent de afname van het examen

1. Het bevoegd gezag zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. De CEVO kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door de CEVO vastgestelde errata.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij het bevoegd gezag samen met het gemaakte examenwerk.
5. De centrale examens vinden plaats in de daarvoor aangewezen lokalen van de school. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 15 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
6. Voor de zitting wordt gecontroleerd of elke kandidaat aanwezig is.
7. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
8. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat er voldoende toezichthouders aanwezig zijn met een minimum van twee. Buitenstaanders worden niet tot de examenzaal toegelaten.
9. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens gewaarmerkt kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
10. Het werk mag in principe niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen of grafieken. Bij meerkeuzewerk op aparte antwoordkaarten van het CITO is het gebruik van potlood verplicht. Het gebruik van correctielak of –lint (typex) is verboden.
11. De kandidaat vermeldt voor de aanvang van het examen zijn examenummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
12. Tassen, jassen e.d. dienen op de daartoe aangewezen plek te worden achtergelaten.
13. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben, zoals boeken en elektronische rekenapparatuur met bijbehorende etuis. Deze hulpmiddelen mogen worden gecontroleerd. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden. Mobiele telefoons zijn niet toegestaan.

14. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
15. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
16. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van het bevoegd gezag, kunnen zij voor dit onderdeel verwezen worden naar het tweede tijdvak. Aan de overige zittingen van het eerste tijdvak kunnen zij wel deelnemen.
17. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
18. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt het bevoegd gezag of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan het bevoegd gezag zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien het bevoegd gezag het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
19. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele werk bij één van de toezichthouders. De toezichthouder controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
20. De kandidaten mogen niet binnen een uur na de aanvang van de examenzitting vertrekken.
21. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- en kladpapier. De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
22. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven
23. Een kwartier voor het einde van de zitting geeft een daartoe aangewezen toezichthouder dit tijdstip aan.

art. 28 Beoordeling Centraal Examen

1. Het bevoegd gezag doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen van de CEVO toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, overeenkomstig de voorschriften van de CEVO. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan het bevoegd gezag.
2. Het bevoegd gezag doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de betrokken gecommiteerde dan wel de tweede examinerator, bedoeld in artikel 29 toekomen.
3. De gecommiteerde dan wel de tweede examinerator, bedoeld in artikel 29 beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 28 bedoelde beoordelingsnormen en de in artikel 28 bedoelde regels voor het bepalen van de score toe.

4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met derde lid.

art. 29 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen VMBO

1. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat bij het maken van het praktisch gedeelte van het centraal examen van een eindexamen VMBO, de examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door de CEVO gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 28 bedoelde beoordelingsnormen toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 28. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan het bevoegd gezag.
2. Voor het praktisch gedeelte van het centraal examen VMBO vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinerator. De tweede examinerator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinerator van de school zijn. De tweede examinerator beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. Het bevoegd gezag overhandigt de tweede examinerator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid., artikel 28 is van overeenkomstige toepassing.

art. 30 Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Daartoe gebruiken zij het correctievoorschrift van het CEVO.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen (Examenbesluit artikel 42 lid 1).
3. Het bevoegd gezag stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en met inachtneming van artikel 28.
4. Bij de vakken en programma's waarvoor de CEVO alleen een referentieterm als N-term heeft vastgesteld, hanteert het bevoegd gezag deze referentie-N-term, tenzij er sprake is van kennelijke omstandigheden die ertoe leiden dat toepassing van de referentie-N-term leidt tot voor de kandidaten onredelijke cijfers voor het (onderdeel van het) centrale examen. Het bevoegd gezag bepaalt of er van kennelijke omstandigheden sprake is op grond van een advies van de examencommissie. De examencommissie betreft bij zijn advies het examen, de wijze waarop op het examen is voorbereid, en de door de kandidaten van de school behaalde resultaten en formuleert tevens een advies over de gewenste verhoging van de cijfers ten opzichte van de cijfers zoals die uit de referentie-N-term zouden zijn ontstaan. Indien het bevoegd gezag besluit tot een afwijking van de referentie-N-term, stelt hij de afwijkende N-term vast (*c.q. stelt het bevoegd gezag een afwijkende formule vast voor de omrekening van score naar cijfer*). Deze afwijkende N-term (*afwijkende formule*) geldt voor

alle kandidaten van het betreffende vak/programma. In geen geval zal het bevoegd gezag een N-term vaststellen die lager ligt dan de referentie-N-term.

art. 31 Verhinderings centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van het bevoegd gezag is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien. Indien artikel 37, vierde lid van het Examenbesluit toepassing vindt, wordt gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien, afhankelijk van de feitelijke mogelijkheden.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van het bevoegd gezag in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van het bevoegd gezag aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt het bevoegd gezag aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet:
 - a) dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 36, eerste lid, toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
 - b) dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 36, tweede lid, toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde dan wel tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit;
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan het bevoegd gezag.

art. 32 De Rekentoets

1. Het College voor examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, treedt slechts in werking na goedkeuring van onze Minister. Onze Minister kan zijn goedkeuring onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. (Examenbesluit VO artikel 46)
3. Voor **alle gezakten in VMBO, HAVO en VWO** geldt dat het rekencijfer **vervalt**. Dit geldt ook als het rekencijfer is behaald in de vooreindexamenklas.
Voor **alle doublanten in de vooreindexamenklassen** geldt ook dat eerder behaalde cijfers voor de rekentoets **vervallen**.
De leerling die doubleert in een vooreindexamenklas heeft weer 4 kansen, verdeeld over 2 jaren.
De leerling die in het eindexamenjaar 2018 gezakt is, krijgt 3 nieuwe kansen en moet de rekentoets ten minste 1 keer opnieuw in het eindexamenjaar afleggen.
4. Vrijstelling voor de rekentoets wordt verleend aan:

De leerling die het rekencijfer heeft behaald in 5 HAVO en nu plaats neemt in 5 VWO. De leerling behoudt het eerder behaalde cijfer.
De leerling die het rekencijfer heeft behaald in 5 VWO en nu plaats neemt in 5 HAVO. De leerling behoudt het eerder gehaalde cijfer.
De leerling die het cijfer heeft behaald in 4 HAVO en nu plaats neemt in 4 VMBO. De leerling behoudt het eerder behaalde cijfer.
Ondanks de vrijstelling kan de leerling wel proberen een hoger cijfer te behalen. Lukt dat niet, dan hij nog steeds terugvallen op het cijfer dat hoort bij zijn vrijstelling.

5. Voor VWO, HAVO en VMBO geldt dat de leerling de rekentoets moet hebben gemaakt. Het cijfer wordt vermeld op de cijferlijst, maar wordt niet meegenomen in de slaag- zakregeling.
6. De rekentoets wordt afgenomen in het voor- en eindexamenjaar.

art. 33 Slotbepalingen centraal examen en rekentoets

1. In gevallen waar de regeling centraal examen en rekentoets niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
2. Het bevoegd gezag kan zijn bevoegdheden delegeren aan de corrector.

HOOFDSTUK V: UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING

art. 34 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. Het bevoegd gezag bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste of tweede volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.

art. 35 Vaststelling uitslag

Het bevoegd gezag en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 36.

1. De uitslag luidt «geslaagd voor het eindexamen» of «afgewezen voor het eindexamen».
2. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken het bevoegd gezag en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
3. Met het afleggen van het eindexamen in enig jaar aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs wordt gelijkgesteld het in dat jaar afleggen van de rekentoets of examen in een of meer vakken aan die instelling met het oogmerk, in dat jaar het diploma te behalen door de combinatie met het overleggen door de desbetreffende kandidaat aan de examencommissie v.a.v.o. van:
 - a. een in artikel 52, eerste lid, bedoelde cijferlijst van een school die is uitgereikt in een eerder jaar;
 - b. een in artikel 52, eerste lid, bedoelde cijferlijst, of een in artikel 53, tweede lid, bedoeld certificaat, afgegeven door een andere instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - c. een cijferlijst als bedoeld in artikel 30, eerste of tweede lid, of artikel 31, eerste lid, van het Besluit staatsexamens vwo-havo-mavo 2000;
 - d. een of meer bewijzen van vrijstelling als bedoeld in artikel 10, vierde lid, van dit besluit, of als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van het Besluit staatsexamens vwo-havo-mavo 2000.
4. Cijferlijsten worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar waarin zij zijn vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Vrijstellingsbewijzen worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken indien na het jaar waarin het onderliggende diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.

art. 36 Uitslagbepaling/slaag-zakregeling

Uitslag VMBO:

1. De kandidaat die eindexamen **VMBO** heeft afgelegd, is geslaagd indien hij voldoet aan de volgende slaag-zakregeling. De kandidaat heeft:
 - a) voor het gemiddelde cijfer voor het centraal examen een 5,5 of hoger behaald, en
 - b) voor het vak Nederlandse taal het eindcijfer 5 of meer behaald, en
 - c) voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - d) voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
 - e) voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, en
 - f) geen eindcijfer 3 of lager behaald, en
 - g) de rekentoets afgelegd.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en CKV uit het gemeenschappelijk deel en in de theoretische leerweg voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, d en e, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, het combinatiecijfer.

Met een eindcijfer van 3 of lager is de kandidaat afgewezen. Dit geldt ook voor het eindcijfer per onderdeel van het combinatiecijfer.

Uitslag HAVO:

1. De kandidaat die eindexamen **HAVO** heeft afgelegd, is geslaagd indien hij voldoet aan de volgende slaag-zakregeling. De kandidaat heeft:
 - a) voor het gemiddelde cijfer voor het centraal examen een 5,5 of hoger behaald, en
 - b) heeft voldaan aan de kernvakkenregeling: van de eindcijfers Nederlands, Engels en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C mag er maximaal één cijfer lager zijn dan het eindcijfer 6, doch niet lager dan een 5, en
 - c) voor alle vakken het eindcijfer 6 of hoger behaald, of
 - d) voor ten hoogste één vak het eindcijfer 5 en de rest 6 of hoger behaald, of
 - e) voor ten hoogste één vak het eindcijfer 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6.0 behaald, of
 - f) voor twee vakken het eindcijfer 5 of één 5 en één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0 behaald, en
 - g) de rekentoets afgelegd, en
 - h) het vak lichamelijke opvoeding voldoende afgerond.

Het gemiddelde van de eindcijfers voor CKV, maatschappijleer en voor het profielwerkstuk wordt aangemerkt als het eindcijfer van één vak ('combinatievak').

Met een eindcijfer van 3 of lager is de kandidaat afgewezen. Dit geldt ook voor het eindcijfer per onderdeel van het combinatiecijfer: de kandidaat met een 3 voor bijv. maatschappijleer is afgewezen.

Uitslag VWO:

2. De kandidaat die eindexamen **VWO** heeft afgelegd, is geslaagd indien hij voldoet aan de volgende slaag-zakregeling. De kandidaat heeft:
 - a) voor het gemiddelde cijfer voor het centraal examen een 5,5 of hoger behaald, en
 - b) heeft voldaan aan de kernvakkenregeling: van de eindcijfers Nederlands, Engels, en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C mag er maximaal één cijfer lager zijn dan een 6, doch niet lager dan een 5, en
 - c) voor alle vakken het eindcijfer 6 of hoger behaald, of
 - d) voor ten hoogste één vak het eindcijfer 5 en de rest 6 of hoger behaald, of
 - e) voor ten hoogste één vak het eindcijfer 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6.0 behaald, of
 - f) voor twee vakken het eindcijfer 5 of één 5 en één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0 behaald, en
 - g) de rekentoets heeft afgelegd, en
 - h) de vakken CKV en lichamelijke opvoeding zijn voldoende afgerond

Het gemiddelde van de eindcijfers voor maatschappijleer, ANW en voor het profielwerkstuk wordt aangemerkt als het eindcijfer van één vak ('combinatievak')

Met een eindcijfer van 3 of lager is de kandidaat afgewezen. Dit geldt ook voor het eindcijfer per onderdeel van het combinatiecijfer: de kandidaat met een 3 voor bijv. maatschappijleer is afgewezen.

art. 37 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak van het eindexamen waarin hij reeds centraal examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 49, vierde lid, of artikel 50, vijfde lid van het Eindexamenbesluit, de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe, met dien verstande dat indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, dit recht eveneens bestaat voor het cspe, af te nemen door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
2. De kandidaat stelt het bevoegd gezag voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een ongunstiger resultaat, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met toepassing van artikel 36 en de uitslag wordt schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.

art. 38 Diploma en cijferlijst

1. Het bevoegd gezag reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor VWO en HAVO de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - c. voor VMBO het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van de deelvakken CKV en lichamelijke opvoeding in VWO en HAVO,
 - e. de beoordeling van het vak CKV en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in VMBO,
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage,
 - g. de uitslag van de rekentoets,
 - h. volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 7, derde lid, is geëxamineerd,
 - i. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
 - j. de uitslag van het eindexamen.
2. Het bevoegd gezag reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma VMBO is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De Minister van OC&W stelt het model van de cijferlijst vast.
5. De deelvakken culturele en kunstzinnige vorming, lichamelijke opvoeding, het vak lichamelijke opvoeding en de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans of drama van het gemeenschappelijk deel, waarvoor de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, ingevolge artikel 11, vierde lid, artikel 12, vijfde lid, artikel 13, vierde lid, of artikel 22, vierde lid, is vrijgesteld, worden niet vermeld op de cijferlijst. Andere vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst, behalve in geval van vrijstellingen als bedoeld in artikel 9 van dit besluit en 10 van het Besluit staatsexamens vwo-havo-mavo 2000, die wel leiden tot vermelding van een cijfer.
6. Het bevoegd gezag en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
7. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt het bevoegd gezag er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

8. Het bevoegd gezag reikt aan de kandidaat van een school voor m.a.v.o. of een scholengemeenschap die in elk geval een school voor m.a.v.o. omvat, die met goed gevolg het examen VMBO in de gemengde leerweg heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in het algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 49 voor zover het betreft de theoretische leerweg, op diens verzoek het diploma VMBO in de theoretische leerweg uit.

art. 39 Certificaten en cijferlijst (vmbo)

Het bevoegd gezag reikt aan de definitief voor het eindexamen VMBO afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».

De Minister van OC&W stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

HOOFDSTUK VI: OVERIGE BEPALINGEN

art. 40 Afwijking wijze van examineren

1. Het bevoegd gezag kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt het bevoegd gezag de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en letterkunde;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

art. 41 Bewaren examenwerk

Centraal Examen:

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 35 worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door het bevoegd gezag, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door het bevoegd gezag en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 35 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.

3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

Schoolexamen:

Het gemaakte werk wordt bewaard tot minimaal 10 dagen na de bezwaartermijn van de lijst met resultaten van de toetsen na elke toets-week (zie artikel 20 lid 4).

art. 42 Spreiding voltooiing eindexamen

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het eerste leerjaar langdurig ziek is en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomende gevallen het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.

Artikel 37 is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten voor de eerste maal zijn vastgesteld.

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 56, onderdelen a tot en met e.

Het bevoegd gezag en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen met overeenkomstige toepassing van artikel 35.

Bijlage overzicht data afname schoolexamens en herkansingen

periode 1	: 3 september t/m 2 december 2018
SE-toetsweek 1	: 29 november t/m 5 december 2018
Cijfers invoeren	: uiterlijk 11 december 2018
Inleveren herkansingsformulier SE-1	: uiterlijk 14 december 2018
Herkansing SE-1	: 19 december 2018
Cijfers invoeren	: uiterlijk 9 januari 2019
periode 2	: 3 december 2018 t/m 24 maart 2019
SE-toetsweek 2	: pre-examenklassen: 11 maart t/m 15 maart 2019
SE-toetsweek 2	: eindexamenklassen: 18 maart t/m 22 maart 2019
Cijfers invoeren	: uiterlijk 22 maart 2019 (vooreindexamenklassen) en 28 maart 2019 (eindexamenklassen)
Inleveren herkansingsformulier SE-2	: 1 april 2019
Herkansing SE-2	: 4 april 2019
Cijfers invoeren	: uiterlijk 9 april 2019
Inleveren akkoordverklaring	: uiterlijk 15 april 2019
periode 3 alleen voor-examenklassen	: 25 maart 2019 t/m 12 juli 2019
SE-week 3	: 13 juni t/m 19 juni 2019
Cijfers invoeren	: 25 juni 2019
Inleveren herkansingsformulier SE-3	: 27 juni 2019
Herkansing SE-3	: 1 juli 2019
Cijfers invoeren	: 3 juli 2019